

Ο Άγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός Διδαχές καί Προφητείες

Ἐκδόσεις: Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου.
Ἐκδοσις C', Ὠρωπὸς Ἀττικῆς, 2023.
Σελίδες 32 (14 x 20,5).
• Βλ. ἐδῶ σὲ ψηφιακὴ μορφή.

Εἰσαγωγικά

«Αὐτό μιὰ μέρα θὰ γίνει Ρωμαίκο,
καὶ καλότυχος ὅποιος ζήσει σ' ἐκεῖνο τὸ βασίλειο»

Ὁ Άγιος νέος Ἱερομάρτυς Κοσμάς ὁ Αἰτωλός ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητα τὴ λαμπρότερη ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἐθνικὴ μορφή τοῦ 18ου αἰώνα. **Μ**ὲ τὸ κήρυγμά του συνέβαλε ἀποφασιστικὰ στὴν ἀφύπνιση τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, συντελώντας ἔτσι καθοριστικὰ στὴν ἀνάσταση τοῦ Γένους...

Ἡ διδασκαλία τοῦ ἁγίου Κοσμά ἐντάσσεται στὴν ἀδιάσπαστη συνέχεια τῆς πατερικῆς μας παραδόσεως καὶ ἔχει καταγραφεῖ στὶς Διδαχές του ἀπὸ ἀνώνυμους ἀκροατὲς τῶν κηρυγμάτων του. **Σ'** αὐτὲς συνδέεται θαυμαστὰ ἡ θεολογικὴ ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὴν ὀρθόδοξη πνευματικὴ ἐμπειρία καὶ τὶς πρακτικὲς ἀνάγκες τῶν ἀκροατῶν του. **Ὁ** Άγιος ἀποβλέ-

πει πρωτίστως στὴ μετάνοια τοῦ λαοῦ, μὲ τὴν ἐπιστροφή του στὸν Θεό καὶ τὴν ὁργανικὴ του ἔνταξη στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. **Γ**νώριζε καλά, ὅτι ἡ ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὴ δουλεία τῶν παθῶν ἦταν ἡ ἀναγκαία προϋπόθεση γιὰ τὴν ἀνάκτηση καὶ διατήρηση τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας.

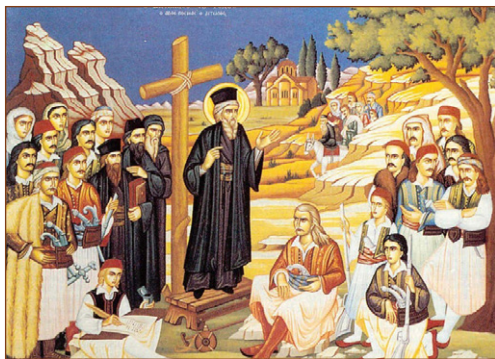
• **Γ**ι' αὐτὸ καὶ οἱ διδασκῆς του περιστρέφονται γύρω ἀπὸ τρεῖς κυρίως θεματολογικοὺς ἄξονες:

α) Πίστη στὸν ἀληθινὸ Θεό, ὅπως αὐτὴ βιώνεται στὴ λατρευτικὴ καὶ ἀσκητικὴ ζωὴ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. **Ο** Χριστὸς εἶναι γιὰ τὸν Ἅγιο Κοσμᾶ «ὁ γλυκύτατος αὐθέντης καὶ δεσπότης», εἶναι ἡ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιὰ ποὺ συγχωρεῖ, παρηγορεῖ καὶ σώζει ὅλους τοὺς πιστοὺς.

β) Ἀδελφοσύνη καὶ ἐνότητα. **Ο** κάθε συνάνθρωπος εἶναι γιὰ τὸν Ἅγιο «ὁ ἀδελφός του καὶ ἡ ἀδελφή του», «πρᾶγμα ἀληθινὸ καὶ τιμιότερο ἀπ' ὅλον τὸν κόσμο». **Μ**ιλáει μὲ θέρμη γιὰ τὴν ταπείνωση καὶ τὴν ἀγάπη, τὰ δυὸ αὐτὰ θεμέλια τῆς γνήσιας κοινωνικότητας, γιὰ τὴ συγχωρητικότητα, τὸν ἀλληλοσεβασμὸ, τὴ δικαιοσύνη, τὴν ἰσότητα, τὴν τιμιότητα, τὴν ἀλληλεγγύη. **Ο**λα αὐτὰ, «γιὰ νὰ ζήσουν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐδῶ καλὰ, εἰρηνικά, ἀγαπημένα, καὶ μετὰ νὰ πηγαίνουν στὸν παράδεισο νὰ χαίρονται πάντοτε».

γ) Ἑλληνορθόδοξη παιδεία. **Ο** Ἅγιος λαχταροῦσε νὰ μαθαίνουν ὅλοι – κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, μὰ προπαντὸς τὰ παιδιά – «γράμματα ἑλληνικά», γιὰ νὰ διασώζονται ἔτσι ἡ ἱστορικὴ συνείδηση, ἡ γλῶσσα καὶ ἡ δυνατότητα ἀγιοπνευματικοῦ φωτισμοῦ. **Τ**ὴν παραμέληση τῆς παιδείας τὴ θεωροῦσε ἀμάρτημα καὶ τὴν ἐγκατάλειψη τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας ἐνέργεια ἐγκληματική. **Τ**ὰ σχολεῖα ποὺ ὁ ἴδιος ἴδρυσε καὶ ὁργάνωσε – διακόσια στοιχειώδους ἐκπαιδύσεως καὶ δέκα μέσης, ὅπου διδάσκονταν καὶ τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά – ἤθελε νὰ συντελοῦν στὴν «διαφύλαξιν τῆς πίστεως καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος», καθὼς ἔγραφε στοὺς κατοίκους τῆς Πάργας.

«**Ε**μεῖς, χριστιανοί μου, δὲν ἔχουμε ἐδῶ πατρίδα. **Γ**ι' αὐτὸ ὁ Θεὸς μᾶς ἔκαμε μὲ τὸ κεφάλι ὀρθοῦν καὶ μᾶς ἔβαλε τὸν νοῦ στὸ πάνω μέρος, στὸ κεφάλι, γιὰ νὰ στοχαζόμαστε πάντοτε τὴν οὐράνια βασιλεία, τὴν ἀλη-

θινή πατρίδα μας. **Σ**ὲ τούτον τὸν κόσμον, καὶ βασιλιάδες νὰ γίνουμε, ἀνάπαυση δὲ βρίσκουμε. **Αὐ**-τὸς ὁ κόσμος εἶναι σὰν ἓνα χάνι, ὅπου πηγαίνει, κάθεται μιὰ βραδιά κι ὕστερα φεύγει, νὰ γυρίσεις στὸ σπίτι σου γρήγορα.

Ο ἀνεξομολόγητος ἄνθρωπος εἶναι ὅμοιος μ' ἓναν ἀβάπτιστο καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σωθεῖ. **Ἄν** κάποιος, πρὶν πεθάνει, πρόλαβε νὰ ἐξομολογηθεῖ, ἔστω κι ἂν δὲν κοινώνησε, ἔχει ἐλπίδα σωτηρίας. **Ἄν**, ὅμως, δὲν ἐξομολογήθηκε, ὅσες φορές κι ἂν κοινώνησε, ὄχι μόνο σὲ τίποτα δὲν ὠφελεῖται, ἀλλὰ καὶ βλάπτεται, ἐπειδὴ κοινώνησε ἀνάξια· ἀλίμονο σ' αὐτόν! **Π**ρῶτα πρέπει νὰ ἐξομολογεῖται κανεὶς κι ἔπειτα νὰ κοινωνεῖ. **Π**ρῶτα πλένουμε καὶ καθαρίζουμε τὸ δοχεῖο κι ἔπειτα βάζουμε μέσα τὸ πολύτιμο πρᾶγμα.

Δυὸ φτεροῦγες χρειάζεται ὁ χριστιανὸς γιὰ νὰ πετάξει καὶ ν' ἀνέβει στὸν παράδεισο, τὴν ταπείνωση καὶ τὴν ἀγάπη.

Νὰ χαιρόμαστε καὶ νὰ εὐφραινόμαστε πάντοτε, ἀδελφοί μου, μὰ περισσότερο τὴν Κυριακή, τὴν ἡμέρα πού ἐγινε ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ μας. **Τ**ὶς ἑξὶ μέρες τῆς ἐβδομάδας ἂς ἐργαζόμαστε γιὰ τὰ μάταια, τὰ γήινα καὶ ψεύτικα πράγματα. **Τ**ὴν Κυριακὴ νὰ πηγαίνουμε στὴν ἐκκλησία καὶ νὰ στοχαζόμαστε τὶς ἁμαρτίες μας, τὸν θάνατο, τὴν κόλαση, τὸν παράδεισο, τὴν ψυχὴ μας, πού εἶναι πολυτιμότερη ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον. **Ο**ὔτε νὰ πολυτρῶμε καὶ νὰ πολυπίνουμε οὔτε νὰ ἁμαρτάνουμε οὔτε νὰ ἐργαζόμαστε οὔτε νὰ ἐμπορενόμαστε καὶ νὰ κάνουμε δοσοληψίες τὴν Κυριακή. **Τ**ὸ κέρδος πού βγαίνει τὴν Κυριακὴ εἶναι καταραμένο καὶ βάζει φωτιά στὰ σπίτια σας· δὲν ἔχει εὐχὴ καὶ εὐλογία. **Κ**ι ἂν τύχει ἀπὸ ἀνάγκη ἓνα τέτοιο κέρδος, μὴν τὸ βάλεις στὴ σακούλα σου, γιατί τὴ μαγαρίζεις. **Μ**όνο δώσε το ἐλεημοσύνη, γιὰ νὰ εὐλογήσῃ ὁ Θεὸς τὰ πράγματά σου.

* * *

Περιεχόμενα

Εἰσαγωγικά.

Διδαχὲς (ἀπάνθισμα).

Προφητείες (ἀπάνθισμα).

